SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 12. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 5 Sept. 1905. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 25:e Årg.

Gustave Thalberg.

Tonkonsten kräfver många krafter af olika slag i sin tjänst. Främst bland dem må väl sättas sjelfva skaparne af betydande tonverk, men i och för åstadkommande af sådana fordras teoretiska och praktiska musikaliska kunskaper, inhemtade vid musikskolor och musikakademier eller af privatlärare, hvilka ha att undervisa i åtskilliga tonkonsten tillhörande ämnen. Vända vi oss till det tekniskt-praktiska utöfvandet af musiken, så möter oss fulländningen deraf i den virtuosa konstnärligheten i behandlingen af olika tonverktyg, instrument, hvilkas tillverkning åter tager en hop folk i anspråk. En särskild konstnärlighet, kanske den förnämsta af alla och på samma gång den naturligaste, är sångens, för hvars utbildning menniskoröstens behandling kräfver noggrannt studium och mycken öfning.

Såväl sång- som instrumentalkonstnärer ha till mål att med tonkonsten som yrke göra sin konst använd, känd och fruktbärande i ekonomiskt hänseende, detta såväl genom anställning, t. ex. vid en operainstitution, genom lärareverksamhet eller konserterande, detta senare ofta på vidsträckta resor i olika länder.

Det är nu en känd sak att konstnärer eller virtuoser just icke äro i allmänt praktiskt anlagda i ekonomiskt hänseende eller för arrangement i och för konserterande. Sådant har öfverlåtits åt mellanhänder, åt kommissionärer, t. ex. musikhandlare på platser, der det skall konserteras. Många artister, i synnerhet på senare tider, ha öfverlemnat sig åt s. k. impresarier, hvilka å sin sida aktivt verka genom att till egen vinst engagera konstnärer, ombesörja tillrustningar för deras uppträdande på en operascen eller i konsertsalen, göra dem på förhand genom tidningsreklamer kända, och såväl enligt kontrakt bestämma konsertturer eller engagement som äfven att tillförsäkra dem en bestämd inkomst af uppträdandet, hvarvid en sådan agent ofta kan göra goda affärer men också äfventyra mycket. På senare tiden ha, särdeles i Tyskland, det stora musiklandet, uppstått betydande konsertagenturer t. ex. Hermann Wolffs i Berlin.

Då Jenny Lind skulle konsertera i Amerika 1850–52 hade hon till impresarie den beryktade, mångfrestande Barnum, för öfrigt en humbugmakare af första rang. En mera fördelaktigt bekant impresarie, äfven god lärare och musiker, var Maurice Strakosch, svåger och lärare till Adelina Patti. Sedan dess ha impresariernas antal betydligt ökats, och det ligger ej i vår plan att här ingå i någon förteckning öfver sådana i utlandet. Här i Sverige har egentligen ingen inhemsk impresarie af betydenhet förmedlat främmande tonkonstnärers uppträdande, förr än detta företagits af hr G. Thalberg, hvars stora förtjenst med Lundastudenternas konserterande i Amerika för ett år sedan är i friskt minne. Med anledning såväl häraf som för öfrigt af hans verksamhet inom vår musikvärld på senare år ha vi i detta nummer intagit hans porträtt och gå att till detsamma bifoga några biografiska meddelanden.

Gustave Thalberg.

Gustave Thalberg är född d. 19 okt. 1854 i Säbrå (vid Hernösand) men tillbragte sin barndom och ungdom i det invid Sundsvall belägna Tuna, der fadern var kontraktsprost. Hans moder tillhör friherreliga släkten Hummerhjelm. Af sina musikaliska föräldrar ärfde han håg och begåfning för musiken. Utrustad med en vacker tenorröst var han under sin studietid mycket uppmärksammad och anlitad som sångare, ofta vid O. D.-konserterna utförande solopartier. Han spelade dessutom violin i akademiska kapellet och var en af deltagarne i 1878 års sångarfärd till Paris. Under vidsträckta resor i Amerika gjorde han sig bekant med de musikaliska förhållandena der-

städes och fick tillfälle att lära känna flera artister af rang. Det torde ha varit denna omständighet, som ledde Thalberg in på impresariens verksamhetsbana

De främmande artister, som herr Thalberg presenterat för oss i egenskap af impresarie, ha alla varit framstående. Först fingo vi genom honom göra bekantskap med den behagliga sångerskan miss Minnie Tracey 1901, som till en början lät höra sig i konsertsalen och sedan på kgl. operan. Samma år framträdde här under hans egid underbarnet Florizel von Reuter och 1903 M:lle Yvonne de Tréville, den intagande sångerskan, som äfven gästade vår operascen. För den nu ingångna säsongen lära flere artister vändt sig till hr Thalberg med önskan att uppträda under hans impresariat. Hvad i detta hänseende nu säges vara bestämdt är, att de ansedda konstnärerna, pianisten Ernesto Consolo och violinisten Arthur Hartmann, hvilka i förbigående konserterade här i Musikaliska akademin i början af detta år, under sista hälften af oktober skola företaga en konsertturné i vårt land under hans ledning. Möjligen kommer han också att låta miss Tracey ånyo höra sig här, äfvensom harpvirtuosen M:lle Hélène Zielinska, professeur vid Schola cantorum i Paris. Under vintern skall han leda en föreläsningsturné med frih. Erland Nordensköld.

Vi ha redan omnämnt hr Thalbergs i allo förtjenstfulla och äfven i ekonomiskt hänseende lyckade företag med Lundastudenternas amerikaturné förra sommaren. En bragd af samma slag utförde han i år som "managing director" för norska studenternas turné i Amerika med lika lyckligt resultat och en nettovinst för kören af 100,000 kronor.

Det är att märka, att kontraktet om sistnämnda turné i maj månad uppgjordes redan förliden höst. Efter unionsbrottet genom den norska statskuppen d. 7 juni skulle hr Thalberg icke varit sinnad att åtaga sig ledningen af en norsk turné, lika litet som den i vårt land så ofta och gerna sjungna norska nationalsången "ja, vi elsker dette landet" hädanefter med skäl kan sjungas i svenska bygder.

Den stora sångarfesten i Chicago.

På kvällen den 19 och morgonen af den 20 juli medförde de från alla väderstreck till Chicago inlöpande järnvägstågen hundratals af svenska sångare från unionens olika delar, samtliga iklädda den traditionella hvita mössan med sångarförbundets emblem där å de svenska studentmössorna den blågula kokarden brukar ha sin plats. Med sångarna följde tusentals af deras landsmän och landsmaninnor, ifrån yttersta östern och ända bort från den aflägsna Pacifickusten. Till och med i det myllrande Chicago tilldrogo sig The white caps en icke ringa uppmärksamhet å de stråkvägar, där de drogo fram.

Den första konserten ägde rum den 20 juli kl. 8 på kvällen i Auditoriumteatern. Denna var icke alldeles fullt besatt, men så rymmer den också 6,000 personer. Publiken var öfvervägande svensk. Amerikaner och tyskar funnos visserligen i ej ringa antal, men norrmännen lyste, på få undantag när, med sin frånvaro. Konsertprogrammet var synnerligen långt, omfattande ej mindre än 16 nummer, entrénumren häri ej inräknade. Den stora kören på öfver 600 röster utförde gemensamt "Hör oss, Svea" och Griegs "Landkjænding". Särskildt den förra gick med schwung och sammansjungning, hvilka i intet afseende stodo tillbaka för Lundastudenterna. Af de enskilda sångföreningarna må särskildt framhållas Lyran från Newyork, hvilken under direktör Axel Åkerlinds anförande på ett gediget och konstnärligt sätt sjöng Noréns "Styrbjörn Starke" med solo af norrmannen Arvid Arveschough.

Af solisterna togs priset för aftonen och lejonparten af bifallet af fru Hellström från Stockholm. Hon utförde med en verve och bravur, som stå öfver all kritik, arian ur "Regementets dotter". Det var också med denna aria som hon vid den stora sångarfesten i Minneapolis för två år sedan hembar en glänsande seger. Fru Hellström sjöng dessutom "Solveigs Sang" af Grieg, "Intet är som väntans tider" af Peterson-Berger samt "Skjutsgossen på hemvägen" af Lindblad. De öfriga solisterna, den ansedda violinvirtuosen Martina Johnstone (Johnson), Olof Valley, den förnämsta bassångaren i Amerika, infödd stockholmare och för närvarande direktör vid musikkonservatoriet i Manhattan, Kansas, samt barytonsångaren Gustaf Holmquist hyllades likaså med entusiastiskt bifall.

Den andra jättekonserten ägde rum följande dag vid samma tid. Solisterna voro desamma som föregående kväll. Fru Hellström, som fortfarande hyllades med frenetiska applåder, vann nya lagrar för sitt utförande af aria ur "La Traviata" samt "Stjärnbaneret" af Josephson. "Dagsländan" af Hallström och "Tag imod Krandsen" af Söderman. Den stora kören under Örtengrens ledning sjöng "Suomis sång", och ett verkligt gripande utförande, genom hvilket gick en underström af sann och äkta patriotism, om hvilken ingen kunde misstaga sig, fick Hallströms "Hymn till fosterjorden". Af de enskilda sångföreningarna må nämnas svenska Gleeklubben i Chicago och svenska Gleeklubben i Brooklyn, den förra under Örtengrens, den senare under Arvid Åkerlinds ledning. Allmänna omdömet om de båda konserterna — ej minst från de tyska och amerikanska tidningar, som uppmärksammat dem — är, att den svenska sången lagt en ny triumf till sina föregående, vunnit en glänsande seger, större än någon den förut kunnat inregistrera.

Lördag förmiddag, den 22, var en åktur genom stadens parker och boulevarder anordnad för sångarnas damsällskap. Därefter gafs kl. 1 lunch för damerna å Svithiods sångarklubbs lokal, och kl. 7 e. m. var herrsexa anordnad för sångarna å Nordsidans Turner Hall. En mera glad och äkta svensk förbrödringsfest torde sällan firats i Chicago. Hyllningstelegram sändes under stormande ovationer till konung Oscar och presidenten Roosevelt.

Söndagen den 23 var stor Bellmansfest anordnad i Riverview Park. Den tog sin början kl. 1 e. m. och fortgick hela dagen, under det sångarna läto Bellmanska melodier, omväxlande med fosterländska sånger, tona. Öfver tio tusen svenskar lyssnade till dessa. Härmed var den officiella delen af sångarfesten, af hvilken det svenska Chicago har all möjlig heder, afslutad, och på måndagen reste den ena kontingenten af sångare efter den andra till sina respektive hemorter.

På kvällen gaf ett antal af Chicagos representativa svensk damer stor bankett å Auditoriumhotellet för fru Anna Hellström. Äfven herrar deltogo i denna hyllning.

Om fru Hellströms sång skrifver Chicago Daily News:

Hon är en sångerska med bedårande talang och mycket pikanteri i stilen, och hon hänförde den stora publiken med sina klassiska urval liksom hon kom entusiasmen att bryta ut i lågor med några små folkviseballader på det mjuka svenska språket. Fru Hellströms stämma är ren sopran af stort omfång och förträfflig skola och hennes sätt att utföra Donizettis aria var fullt af spiritualitet och musik. Hon sjöng också "Solveigs" sång af Grieg, Lindblads "Skjutsgossen på hemvägen" och andra vackra sånger. Det land, som på ett århundrade gifvit oss två af världens förnämsta sångerskor, är tydligen ännu produktivt.

Ännu är det oss ej bekant, om den från Sverige skänkta sångarpokalen kommer att tillfalla östra eller västra divisionen af förbundet. På grund af Lyrans under Åkerlinds ledning utmärkta sång tros östra divisionen — tvärtemot hvad som antogs — komma att afgå med seger.

Direktör Arvid Åkerlind har valts till Svenska sångarförbundets chefdirigent i stället för direktör John

Örtengren, som under flera år fungerat i denna egenskap.

Om fru Hellströms hyllning i Amerika läser man för öfrigt följande:

En serenad för operasångerskan fru Anna Hellström utanför hennes tillfälliga bostad i Chicago gafs i början af månaden en afton af ett antal med. studerande under anförande af d:r E. O. Benson.

En veritabel festvecka för fru Hellström var sista veckan i juli. Chicagoborna formligen täflade med hvarandra att få den älskvärda primadonnan som gäst vid middagar och andra bjudningar. Dessemellan har hon inbjudits till automobilturer genom stadens vackra parker. I början af aug. månad afreste hon till Minneapolis, för att därifrån anträda sin konsertturné. Hon återvänder derefter till Chicago för att den 26 aug. uppträda i Annas roll i "Värmlänningarna", som då gifves derstädes.

Musikpressen.

För piano 2 händer

har utkommit af

Hugo Bedinger *Welcome to Sweden!* Festmarsch D. D. K. K H. H Prins Gustaf Adolf och Prinsessan Margaretha i underdånighet tillägnad. Pris 75 öre.

På Wilh. Hansens förlag, Köpenhamn, har utkommit

för en röst med piano:

Adolf Wiklund: »Lykken i min sjæl!» (h—fiss eller g) Op. 7 n:o 1; — »Jeg synes att Verden skinner» (d— fiss eller ass) Op. 7 n:o 2.

På C. W. K. Gleerups förlag, Lund, har utkommit

för orgel:

Preben Nodermann: *Preludier vid gudstjänsten.* Pr. 2 kr.

Körsånger

Preben Nodermann: *Trestämmiga Motetter; — Högtidskörer vid gudstjänsten; — Tre- och fyrstämmiga Motetter,* à 1 krona (utgörande n:o 1—5, 6—10, 11—14 af »Lunds domkyrkas körsånger»); — *Ungdomskörer* för högre allmänna läroverk; — *Andliga körsånger för hemmet,* à 1 kr. För blandad kör.

Bedingers "Festmarsch" (fr. C. A Fahlgrens bokhandel Västerås), utkommen vid tiden för prins Gustaf Adolfs och prinsessan Margarethas festliga intåg i Stockholm d. 9 juli, är en ståtlig och vacker marsch, äfven i harmoniskt hänseende fängslande. Den slutas med kungssången "Ur svenska hjärtans djup". Bättre än denna synes oss den gamla svenska kungssången "Bevare Gud vår kung" ha varit att använda, alldenstund dennas melodi är lika med den engelska kungs- eller folksången, hvilken äfven kunnat bearbetas i marschens fyra fjärndelstakt. Vignetten prydes af fursteparets medaljong-porträtt jemte krona samt en vy af deras sommarhem Sofiero.

Adolf Wiklunds sånger äro vackra kompositioner i nyare stil och sålunda litet komplicerade, med ett rörligt ackordrikt ackompanjemang. Den förstnämnda, 7 sidor i omfång, har text af Viggo Stuckenberg, den andra, om 5 sidor, af V. Krag. Priset på häftena är, som vanligt med danska förlagsverk, icke utsatt.

Preludierna för orgel af Pr. Nodermann, domkyrkokapellmästare i Lund, äro 24 till antalet. I ett förord säger N. att de ej äro koralpreludier i egentlig mening, enär de ej innehålla några koralmotiv. Uppställningen är gjord efter tonart, hvars namn är angifvet, å hvarje sida med stor bokstaf för dur, liten bokstaf för moll. Endast ett preludium är tryckt på hvarje sida. Icke alla äro självständiga uppfinningar af utgifvaren; en del äro bearbetningar efter Rheinberger, Löw, Kiel, Amberg, Due, Ignaz Lachner, Herold, Schumann och en dansk koralmelodi. De trestämmiga Motetterna innehålla: 1 Kom, Guds dyra gåfva (Sv. Ps. 137), 2 Vid min Jesu sida (S. Ps. 216), 3 Väktare af himlens bud (S. Ps. 40), 4 Hjorten häftigt längtar (S. Ps. 137), 5 Lofvom Herran (S. Ps. 270); — Högtidskörer innehålla: Hosianna, Ära, Det är en ros utsprungen, Ditt hufvud, Jesu böjes (Ps. 91), Vid reformationsfest (2:a böndagen); — Tre- och fyrstämmiga Motetter: Mitt hjärta, Jesu, denna dag (S. Ps. 322), Du tålig var (S. Ps. 72), Lofpsalm (S. Ps. 270), Kristus är uppstånden (trestämmig påskhymn). Ungdomskörerna utgöras af: Vår svenska fana (ord af A—der), Till Norden o. Sångarglädje (ord af P. N.), Friheten (ord af biskop Thomas, bearb. af K. Stjerna), samt Engelbrechtsmarschen (folkvisa). Häftet Andliga körsånger innehåller: Upp, psaltare och harpa! (S. Ps. 1), Din klara sol går åter opp (S. Ps. 420), Lifvets färd (ord af C. Boberg), Hur länge? och O Gud, till dig jag flyr (ord af P. N.).

Litteratur.

Finsk Musikrevy N:o 11 och 12, första och andra junihäftet, innehåller: Fornnordiska stränginstrument (med 2 planscher) af Otto Andersson — Om väsendet och uttrycksförmågan i tonernas förhållanden, af Ilmari Krohn — Mera musik i våra kyrkor, af Elis Lagus — Beethovens natur och karaktär, belysta af hans egna yttranden, af Friedr. Kerst — Insända musikalier, tidskrifterna, småtiser. Planscherna visa bilder af instrumenten "Jouhikannel", "Tallharpa", norsk Rotta, harpa från Nurkö i Estland, Walesisk Crwth; en grupp instrument från Etnografiska museet i Helsingfors, stråkar samt Tallharpospelaren Hans Renkvist från Wormsö i Estland.

N:o 13 och 14, första och andra julihäftet, innehåller: Ur Pacius' brefsamling (forts.) — "Folk-sångakademien" i Dresden, af A. Ingman — Musikaliska brefkort, af Armas Launis — Edvard Grieg. En silhuettlinie — Folkupplysningssällskapets allmänna finska sång- och musikfest i Åbo 15—17 juni, af O. Andersson — Tidskrifterna, småtiser.

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. VI. Heft. 9, juni 1905 innehåller: Walter Niemann (Leipzig): Ein neues Jugendwerk von Richard Wagner — E. Newman (London): Liszts "Faust Symphony" — Rud. Wustmann (Bozen): Zur Neuausgabe der Musica boscareccia;

Heft. 10. Innehåll: F. H. Clark (Berlin): Zur Transzendentalität der Tonkunst auf dem Klavier — Fr. Niecks (Edinburg): Beethoven's Sonatas and the three Styles — Fr. Spiro (Rom): Musik in Rom;

Heft. 11. Innehåll: Amédée Boutarel (Paris): Beethoven. L'oeuvre des sinfonies et l'interprétation de Felix Weingartner — T. H. Yorke Trotter (London): Regarding Rhytm — Hugo Riemann (Leipzig): Zwei falsch gelöste Kanons in Stainers "Dufay" — H. Leichtentritt (Berlin): Jakob Handl (Gallus), Opus musicum II. — Alla häftena innehålla vidare: Musikberichte, Vorlesungen, Notizen, Bücherschau etc.

Neue Zeitschrift für Musik. Sedan sist anmälda häfte har af denna tidskrift under sommaren utkommit följande, hvilkas hufvudartiklar här anföras. N:o 24 Karl Thiessen: Zum deutschen Gesangvereinswesen (slut) — Stan. Schlesinger: Das erste Elsass-Lothringische Musikfest in Strassburg 20—22 maj — Georg Christiansen: Das 8 westfälische Musikfest zu Dortmund am 28, 29 maj 1905.

N:o 25 Rud. Louis: Die 41 Tonkünstlerversamlung des Allgemeinen deutschen Musikvereins zu Graz (31 maj—4 juni).

N:o 26 och 27. Wilibald Nagel: Tonsetzer der Gegenwart: IX Arnold Mendelssohn (med porträtt o. musikbilaga, en solosång: "Kom herbei, Tod!") Dr Louis: Die 41 Tonkünstlerversamlung etc. (se ofvan — slut) — Dr Klepzig: Der Verein Beethovenhaus in Bonn und sein siebentes Kammermusikfest.

N:o 28. Stephan Krehl: Neue musiktheoretische Werke; — Max Rikoff: Neue Opern.

N:o 29 och 30. Karl Mennicke: Mannheimer Musik — Arthur Neisser: Bizets Schicksal in Frankreich — Dr

Aloys Obrist: Peter Cornelius. Literarische Werke, Band II und IV.

N:o 31. K. Mennicke: Mannheimer Musik (slut) — Dr Hermann Kesser: Die Tonkunst in der Schweiz.

N:o 32 och 33. Ludwig Riemann: Ein neuer Klavierton. — Dr. Wolfgang Thomas: Das Rittersche Reformstreichquartett und seine Schattenseiten.

N.o 34. Frederic Horace Clark-Steiniger: Die Befreiung von der Mechanik des Klavierspiels — Wilhelm Eylau: Schwierige Hände und ihre Behandlung. Ein Beitrag zum Violinunterricht.

Alla häftena innehålla ytterligare, såsom förr har nämnts, Neue Musikalien, Bücherschau, Chronik, Korrespondenzen etc.

Mascagni-säsongen å "Costanzi" etc.

»Amica».

Sommarbref från Rom.

Costanzi-teaterns ordinarie »stagione« efterföljdes under maj månad af en Mascagni-cykel, hvilken, med god urskiljning, upptog »L'amico Fritz», »Guglielmo Ratcliff» och »Zanetto» samt maestrons nyaste musikdram »Amica». Då härtill kom, att samtliga dessa operor under hans personliga ledning erhöllo ett alltigenom förstklassigt utförande och gåfvos med en utmärkt vacker iscensättning, framstodo desammas talrika skönheter nu i bästa belysning samt rönte äfven varmt erkännande både af allmänheten och pressen med undantag af den en gång i veckan utkommande teatertidningen »Il tirso», hvars kritik särskildt af »Amica» tyckes varit dikterad af förutfattade antipatier. Enär i »Sv. Dagbladet» efter en tysk korrespondens förekommit en notis af innehåll, att den sistnämnda här »led ett nederlag, sådant som aldrig förut drabbat något af Mascagnis verk i Rom»*) etc., är ett dylikt påstående en så grof förvrängning af fakta, att undert. anser sig uppfordrad att i sanningens intresse inlägga den mest energiska gensaga häremot. Visserligen senterades den otvifvelaktigt musikaliskt värdefullare, men mindre lättfattliga andra akten ej i så hög grad som den första af publiken vid premiären, **) särskildt på grund af osäkerhet hos innehafvarne af de särdeles svåra solopartierna, men vid hvarje följande föreställning — operan representerades inalles ett tiotal gånger —, alltefter som utförandet vunnit i fulländning har den alltmer slagit an, och hänförelsen för Mascagnis sista opus stegrades till verklig entusiasm vid hans »serata d'onore». Alltså kan med vida större skäl påstås, att för det Mascagniska geniet en ny lyckas sol uppgått, och det är att hoppas, att densamma fortfarande samt med allt klarare glans måtte lysa å den italienska tonkonstens himmel.

»Vännen Fritz», denna älskliga idyll, hvilken sedan sitt första uppträdande ej tyckes förlorat något af sin charm, är för stockholmarne känd från vår kgl. opera, ehuru den där ej gjorde vidare lycka. »Ratcliff», hvars högst kräfvande titelparti i den med själfva Tamagno i fråga om stämmans omfång täflande franske tenoristen *Mario Gilion* både dramatiskt och musikaliskt kom till sin fulla rätt, är otvifvelaktigt Mascagnis mest helgjutna verk, om det ock med hänsyn till melodirikedom ej kan jemföras med särskildt hans senaste skapelse äfvensom lider af en viss tyngd, ytterst beroende på den af longörer uppfyllda samt af andeuppenbarelser och drömsyner vimlande texten, öfversättning från en tragedi af *Heinrich Heine*, hvilken i detta sitt ungdomsarbete ville skildra människans strid med ödet. Af musiken verkar isynnerhet det i tredje akten inlagda intermezzot anslående.

Oaktadt sin egenskap af tillfällighetsopus, i det att detsamma för en del år sedan komponerades för ett par af Mascagnis kvinliga elever under hans direktörstid vid konservatoriet i Pesaro, är »Zanetto» en sannskyldig lyrisk juvel inom den trånga ramen af en kort akt, förlänande ytterligare stämning åt en från *François Coppées* genompoetiska proverb »Le passant» — uppförd å Stockholms Dramatiska teater med titeln »Förbi» — tagen librett, hvaröfver maestron formligen utgjutit sitt ymnighetshorn af graciösa och smäktande melodier. Utförandet af styckets båda partier, trubaduren »Zanetto», ännu nästan ett barn, men i saknad af hem och anhöriga och den förnäma ungmön Silvia, som en stjärnklar afton sammanträffa vid den senares villa utanför Firenze, var ock i de bästa händer hos *Maria Farneti*, jemväl en ypperlig Suzel i »Amico Fritz» och *Francesca Solari*, hvilken senare här och i »Amica» med stor och välförtjänt framgång gjorde sina första sceniska debuter, första gången i närvaro af Italiens konung och drottning ... på teatern öfverhufvud taget synnerligen sällsynta gäster.

Beträffande »Amica» måste erkännas, att Mascagni ånyo varit mindre lycklig i valet af text, och att densamma, författad af fransmannen *Paul Bérel* och efter komponerandet af musiken öfversatt på »rytmisk» prosa à la »Cabréra»*) af »Cavallerias» librettist, *Giovánni Targióni-Tozzetti*, men med sin vanliga oförskräckthet har den förstnämnda icke ryggat tillbaka inför ett arbete, som visserligen har att uppvisa både poesi och originalitet, men å andra sidan rätt mycken onatur och hyper-romantik, särskildt i teckningen af styckets dominerande figur, Rinaldo. Så mycket mera beundransvärdt är, att maestron lyckats i sin uppenbara sträfvan att på grundvalen af den af Verdi perfektionerade italienska operan och utan att tillspillogifva något af dess melodirikedom — i hvilken han städse visat sig excellera — samt fullt självständigt tillgodogörande sig de wagnerianska reformidéerna, särskildt i fråga om orkesterbehandlingen åstadkomma en helgjuten dramatisk musikalisk skapelse. Operans handling tilldrager sig i Savoyen, den förra af dess båda akter på en landtgård vid foten af Alpernas snöbetäckta toppar ... en tafla af storslagen naturskönhet. Efter inledningsscenen, »l'aubade», der musiken med sin vackra målning af soluppgången genast försätter åhörarne i en pastoral — idyllisk stämning, tillkännagifver den myndige farmaren Camoine för sina underhafvande sin afsigt att skänka sin honom efter hennes faders död anförtrodda brorsdotter Amicas hand åt en af dessa, den ståtlige unge herden Giorgio, då hennes närvaro i huset generar honom på grund af hans »liaison» till sin tjänarinna Magdalena. Redan såsom en liten fysiskt klen tiggargosse hade Giorgio antagits i Camoines tjenst tillsammans med sin äldre broder Rinaldo, af hvilken, en alltigenom kraftig, ja trotsigt obändig natur, han omfattades med en rent faderlig hängifvenhet. Sedan ett års tid var han emellertid af uppstudsighet bortjagad från gården efter att, alla andra ovetande, lyckats fullständigt eröfra Amicas genkärlek. Giorgio har redan länge i tysthet svärmat för henne och gifver nu, gladt öfverraskad af sin husbondes tilkännagifvande, luft åt sina känslor i en ljuft melodisk sång, med ens ypperligt karaktäriserande hans älskligt blida väsen. Sedan den festliga danskören, »monferrina», ett litet mästerstycke af friskhet och behag, förklingat och de unga tu blifvit lämnade allena, gifver Giorgio en särdeles vacker tolkning af sina känslor för Amica, men förgäfves, och lika litet lyssnar Camoine till dennas bekännelse, att hennes hjerta ej kan tillhöra någon annan än Rinaldo, en duett af ypperlig faktur, hvilken i fråga om effektfullhet vida öfverträffas af den derpå följande — första aktens final — mellan henne och Rinaldo, som nu plötsligt gör sitt inträde på skådeplatsen och, gynnad af ett häftigt utbrytande oväder, jemväl en musikaliskt öfverdådig scen, bortför henne med sig. Den högpoetiska tirad: »più presso al Ciel etc., hvarmed han uppmanar henne till flykt och som ånyo ljuder oss till mötes från Amicas läppar mot operans slut, har något af alpnaturens

*) Ifrågav. korrespondent tyckes följaktligen ej ens haft minsta kännedom om »Le Maschere»-fiaskot härom året.

**) Bland de därvid närvarande må här allenast anföras Adelaide Ristori — Caprariccа del Grillo och Edmondo de Amicis.

* Se undert:s korresp. från Roma, Sv. Musikt. n:o 10.

storslagna och bedårande skönhet och tillhör i förening med hennes ej mindre passionerade svar: »Si, tua sarò per sempre, tu sei la mia vita, fa di me fuel che vuoi far»*), afgjordt det mest inspirerade, Mascagni någonsin komponerat, samt torde öfverallt utöfva samma hänförande, ja elektriserande verkan på sitt auditorium.

Upptänd af svartsjuka och besluten att taga dödlig hämnd å föröraren, rusar Giorgio efter flyktingarne och upphinner dem vid början af den med ett präktigt intermezzo» inledda andra akten, i ett vildt bergpass, genomflutet af den s. k. Afgrundsströmmen, men finner till sin häpnad denne vara hans egen broder. Till då han erfar, att densamme handlat fullfomligt »bona fide», omedveten om hans kärlek till Amica, veknar ynglingens hjerta, och hans tacksamma hängifvenhet för Rinaldo, den trofaste vännen i nödens dagar, liksom hans känsla för den förstnämnda erhålla de mest gripande uttryck i de af djupt vemod genomträngda romanserna »Orfami senza pan» och »Amarla fa sol la mia vita» **). Rinaldo gripes till den grad af Georgios förtviflan samt fruktar till och med för hans lif, då denne afsvimmad faller till marken, hvarföre han fattar ett heroiskt beslut att offra sin egen lycka för broderns och på det mest bevekande sätt besvärjer Amica att hafva förbarmande med denne, men, förblindad af sin lidelse, låter hon ej beveka sig af hans böner. Deras passionerade duett, kulminerande i den af Rinaldo föredragna frasen: »Se tu amasti me, un istante fu di tua vita», ***) bildar höjdpunkten i den ej mindre af melodisk, harmonisk och instrumental originalitet, än af dramatisk effektfullhet utmärkta akten. Sedan Giorgio återfått medvetandet, lemnar Rinaldo dem åt hvarandra för att sjelf återvända till sin fristad bland de af honom med sådan hänförelse besjungna Alperna, i förhoppning att de, då han är borta, dock till sist måtte förenas. Men i stället söker Amica, liksom gripen af plötsligt vanvett, följa efter honom på den ytterst branta och vådliga bergstigen; efter en stunds ansträngningar svika henne emellertid krafterna, och .... hon störtar ohjelpligt förlorad i bråddjupet.

Utförandet af »Amica» i likhet med öfriga operor af förevarande Mascagnicykel erhöll en alldeles särskild glans derigenom, att maestron i egen person »con amóre» ledde desamma. En hög grad af eldighet och verv har städse kännetecknat honom, men numera torde hans briljanta talang såsom dirigent vara obestridd. Af för honom karaktäristiska egenheter må här allenast omnämnas, att han alltjemt anför stående. Tilläggas må ock, att han hade till sitt förfogande Romas förträffliga »orchestra massima». Likaledes förtjenar exekutionen af första aktens få körnummer af betydenhet erkännande .... i den andra förekomma alls inga dylika.

Det torde vara svårt att uppleta ett par i allo mera ypperliga representanter för de båda bröderna än *Riccardo Stracciari*-Rinaldo och *Pietro Schiavazzi*- Giorgio. Den förre, i besittning af en baryton af sällsynt sonor timbre, inlade särskildt i första aktens final en utomordentlig glöd och kraft i sitt föredrag, den senare — jemväl en synnerligen lyckad »Amico Fritz», hvilken med en klassiskt nobel och distinguerad apparition förenar samtliga egenskaper för en idealisk »tenor lyrique», förlänade tillbörlig känsla och värme åt sin framställning, om ock nasaltoner emellanåt störande inverkade på sången. Enär titelpartiet isynnerhet på grund af sina ofantligt höga tonlägen visade sig påkostande till och med för *Amelia Karola*, var det så mycket mera öfverraskande, att då förbemälda primadonna efter några få representationer genom opasslighet blef otjenstbar, den ofvannämnda debutanten *Francisca Solari* så framgångsrikt gick i land dermed.

De sceniska anordningarne, framför allt af »Amicas» andra akt, bidrogo väsentligt till det gynsamma totalintrycket, och man torde näppeligen å teatern få skåda en pittoreskare landskapsbild. Trots de kolossala kostnader, som i Monte Carlo lära spenderats på samma operas uppsättning, var effekten af ifrågavarande akt vida större å »Costanzi», närmast beroende på dess scens betydligt vidsträcktare dimensioner, och den af alpströmmen bildade präktiga kaskaden var till den grad illusorisk, att åhörarne rent af konsternerades af vattnets naturligt starka brus, hvilket sålunda åtminstone till en början i någon mån försvårade uppfattningen af musikens finesser.

Till kompletterande af vår romerska krönika må slutligen omnämnas, att å Quirino-teatern åter en populär operasäsong pågått intill Maj månads utgång, hvarvid förutom mer eller mindre gamla välkända saker, Bellinis »*Puritani*», Donizettis »*Favorita*» och »*Poliuto*» samt Mascagnis »*Cavalleria*», etc., för första gången representerades G. Braneas »*La figlia di Jario*» (J:s dotter), som har knappast annat än namnet gemensamt med Detnunzios stämningsfulla tragedi, och hvars »gruesamme» text är föga njutbar, men hvars ganska förtjenstfulla musik rönte erkännande. Från början af juni uppträder dersamma, ädes det af undert. förut omtalade »Compania lilipuziana»,*) och skänkes lifligt bifall åt dess miniatyrartister äfven i Italiens hufvudstad, främst åt *Alfredo Breda*, hvilken hittills excellerat såsom Figaro i *Barbiere di Siviglia*» och Belcore i »*Elixir d'amore*» (»Kärleksdrycken»). Samtidigt har en rätt lyckad »stagione» begynt å Adrianoteatern med Verdis »*Forza del destino*» och »*Traviata*» samt Ponchiellis »*Gioconda.*»

Anteros.

*) Ja, din är jag för evigt, gör med mig, hvad du vill.

**) Föräldralösa och utan bröd. Kärleken till henne fyller hela mitt lif.

***) Om du älskat mig, var det blott ett ögonblick af ditt lif.

*) Se Sv. Musiktidn. 1905, n:o 5.

Tillkännagifvande.

Sedan nu den nya musiksäsongen inträdt, kommer, som vanligt, Svensk Musiktidning att fortsättas, såsom förut med ett par nummer i månaden.

Redaktionen.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern.

Aug. 21, 29 Wagner: *Lohengrin* (Elsa Ortrud: fru Lykseth-Schjerven, frk. Hulting och fru Jungstedt; Lohengrin, Telramund, kung Henrik, härroparen: hrr Menzinsky, Forsell, Sellergren och Sjöberg, Oscar).
22. Saint-Saëns: *Simson och Delila* (Delila: fru Jungstedt; Simson, Dagons öfverstepräst: hrr Nyblom, Wallgren)
24. Tschaikowsky: *Eugen Onegin* (Onegin: hr Forsell)
25. Wagner: *Tannhäuser* (Tannhäuser: hr Menzinsky)
26, Sept. 4 Thomas: *Mignon* (Mignon: Philine: frk. Hesse, fru Bartels; Wilh. Meister: hr Malm)
28. Rossini: *Wilhelm Tell* (Arnold: hr Nyblom)
31. Auber: *Kronjuvelerna*

Sept.
1. Mozart: *Figaros bröllop*
2. Mascagni: *På Sicilien;* Leoncavallo: *Pajazzo*
3. Wagner: *Den flygande Holländaren* (75-te gång. Senta, Margit: fruar Lykseth-Schjerven, Claussen; Holländaren, Daland, Erik, styrmannen: hrr Forsell, Sellergren, Nyblom, Malm).

Östermalmsteatern.

Sept. 1. Carl Zeller: *Landsvägsriddarne.* Operett i 3 akter, efter en idè af Souvestre, öfvers. af E. (Maritza, grefvinnan Zebuloff, Dyrsa: frk Falk, fru Gerda Grönberg, frk. Rosa Grünberg; Iwan, general Gregorowitsch, Alexis, Ossip, Dadian: hrr Ringvall, Svensson, Allum, Ullman, Lund).

Kgl. teatern, hvars personal var inkallad till tjänstgöring d. 18 aug., gaf sin första föreställning under nya spelåret några dagar derefter, såsom ofvan synes, börjande med "Lohengrin". Vid uppförandet af "Tannhäuser" d. 24 aug. gjorde hr Armas Järnefelt sitt inträde som ordinarie kapellmästare. Operan har äfven erhållit en ny balettmästare efter hr Zöbisch, som flyttat till Nürnberg, i hr Köller från Köln, 35 år gammal, son till f. d. balettmästare Köller i Dresden. Hr Köller dansar äfven sjelf likasom hr Zobisch gjorde. Operarepertoaren har,

som man ser, hittills upptagit gamla kända saker och med den gamla rollbesättningen. En märklighet att omnämna är "Den flygande Holländarens" 75:te uppträdande på kgl. operan. Öfversatt af Fritz Arlberg gafs den här allra först 24 jan. med fru Stenhammar, hrr Arlberg, Willman och Dahlgren i hufvudrollerna. Den återupptogs 1899 den 29 maj med hr Forsell i titelrollen, fru Lindberg som Senta samt hrr Ödmann och Elmblad som Erik och Daland.

Dramatiska teatern började vid midten af augusti sitt spelår med Hostrups sångspel "Äfventyr på fotvandringen".

Östermalmsteatern började sitt spelår med Zellers operett "Landsvägsriddarne", text af M. West och Held, efter en idé af Souvestre. Denna operett gafs först på d. v. Nya teatern 1 maj 1887, då hufvudrollerna i ofvannämnda ordning innehades af frk. Jonson, fru Bergström, frk. Sjöberg samt hrr Gardt, Aug. Warberg, Stenfelt, Castegren, Sjöberg. En annan operett af Zeller, "Fogelhandlaren", upptogs 1893 på Vasateatern.

Å Djurgårdsteatern har under sommaren endast uppförts talpjeser. — Några konserter ha under sommaren ej förekommit utom i midten af juni en kör-konsert i Katarina kyrka och en större militärkonsert på Hasselbacken. De vanliga kafékonserterna ställa vi utom räkningen.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern har under förra spelåret, 18 aug. 1904—5 juni 1905, gifvit 243 ordinarie föreställningar, 5 symfonimatinéer, en konsert med uteslutande arbeten af Hugo Alfvén å programmet och under kompositörens ledning. Dessutom ha gifvits 2 konserter af Nya Filharmoniska sällskapet, en konsertmatiné af sångsällskapet O. D. samt 2 soaréer under de här pågående Nordiska spelen. Bland teaterns ordinarie föreställningar ingå 3 matinéer (utom de ofvan nämnda symfonikonserterna), en barnföreställning och 25 föreställningar till lägre pris.

Abonnemang har i likhet med föregående äfven under den gångna säsongen varit anordnadt en gång i veckan, tillsammans 30 föreställningar, hvarförutom åtskilliga platser abonnerats för samtliga föreställningar.

Under spelåret ha uppförts 42 operor, 4 baletter samt sång- och danspelet »Värmländingarna».

Af inhemska tonsättare har Wilhelm Stenhammar varit representerad med »Gillet på Solhaug», Wilhelm Peterson-Berger med »Ran», Andréas Hallén med »Valdemarsskatten» samt Richard Henneberg med baletten »Undina».

Af utländska tonsättare ha följande varit representerade: P. E. Lange-Müller: »Vikingablod»; Gluck: »Orfevs», »Iphigenia i Aulis»; Mozart: »Don Juan», »Figaros bröllop»; Weber: »Friskytten»; Flotow: »Martha»; Wagner: »Rienzi», »Den flygande holländaren», »Lohengrin», »Tannhäuser», »Mästersångarne i Nürnberg», »Valkyrian»; Kienzl: »Evangeliemannen»; Méhul: »Josef i Egypten»; Auber: »Kronjuvelerna»; Meyerbeer: »Profeten»; Adam: »Nürnbergerdockan», »Konung för en dag»; Gounod: »Faust», »Romeo och Julia»; Thomas: »Mignon»; Bizet: »Carmen»; Saint-Saëns: »Simson och Delila»; Massenet: »Werther»; Rossini: »Wilhelm Tell»; Donizetti: »Kärleksdrycken», »Regementets dotter», »Leonora»; Verdi: »Trubaduren», »Den vilseförda», »Aida»; Boito: »Mefistofeles»; Mascagni: »På Sicilien»; Leoncavallo: »Pajazzo»; Puccini: »Tosca», »Bohème»; Tschaikowsky: »Eugen Onegin» och »Jolantha».

Bland ofvan nämnda operor äro följande nya för säsongen: »*Werther*» och »*Evangeliemannen*». Nyinstuderade äro: »Kronjuvelerna», »Rienzi», »Iphigenia i Aulis», »Kärleksdrycken» och »Figaros bröllop»,

Uppförda fristående baletter äro: »Dygnets timmar», »Bilder från maskeraden», »Barnens juldröm» och »Undina» (*nyinstuderade för säsongen*).

Såsom gäster ha uppträdt: fru *Katharina Fleischer-Edel* som Elisabeth i »Tannhäuser», Elsa i »Lohengrin», Sieglinde i »Valkyrian» och grefvinnan i »Figaros bröllop», fru *Maikki Järnefelt* som Elisabeth i »Tannhäuser» och Sieglinde i »Valkyrian»; hr *Helge Nissen* som Leporello i »Don Juan», Mefistofeles i »Faust» och Tonio i »Pajazzo»; m:lle *Lola Artôt de Padilla* i titelrollen i »Mignon» och som Julia i »Romeo och Julia»; signora *Maria Labia* som Mimi i »Bohème» och Santuzza i »På Sicilien»; fru *Cally Monrad* i titelrollen i »Carmen». Därjämte ha vid en föreställning samtliga solopartier utförts af italienska sångare och sångerskor under anförande af en italiensk kapellmästare.

Debuter under året ha varit: hr John Husberg som Amonasro i »Aida» och Tonio i »Pajazzo»; fru Mally Högberg, född Ericsson, som Micaëla i »Carmen» och Agatha i »Friskytten»; hr Axel Nylander som Piféar i »Konung för en dag» och Fredrik i »Mignon»; fröken Ester Osborn som Margaretha i »Faust»; fru Clara Ultgren som Leonora i »Trubaduren»; hr Barthold Schwebach som Tonio i »Regementets dotter», och fröken Elisabeth Kolmodin som Margaretha i »Mefistofeles».

Recettföreställningar ha gifvits till förmån för hr Carl Fredrik Lundqvist (afskedsrecett, vid hvilken recettagaren själf uppträdde som Jakob i »Josef i Egypten»), samt för k. hofkapellets pensionsinrättning.

Antalet repetitioner ha under det gångna spelåret varit följande: 223 sång-umsrepetitioner, 198 repetitioner å scenen vid piano, 110 repetitioner å scenen med orkester samt 20 orkesterrepetitioner (d. v. s. då orkestern ensam repeterat), sammanlagdt 551 repetitioner. Häri äro ej medtagna de dagliga dansöfningarna och ej heller de s. k. »dekorationsuppställningarna» (repetitioner, som endast afse de sceniska anordningarna).

Af hufvudstadens större musikskolor börjar Rich. Anderssons Musikskola den 15 Sept. och fröken Sigrid Carlheim-Gyllenskölds Musikinstitut samma dag. Vidare upplyser härom annonser å sista sidan.

Fröken Hedvig Svenson, vår framstående pianist, som i år af helsoskäl upphört med sin flere år existerande musikskola, återtager nu sina privatlektioner i pianospelning vid midten af månaden, hvarom annons å sista sidan närmare meddelar.

Arvid Ödmann, som i somras råkade ut för en öronsjukdom, från hvilken han ännu icke är återställd, åtnjuter med anledning deraf tills vidare tjänstledighet vid operan.

Direktör L. Aug. Lundh, hvilken i 48 år tjenstgjort som lärare i sång och musik vid Katarina allmänna läroverk, har från denna befattning afgått med pension. Musikdirektör C. Lambère har tills vidare förordnats såsom hans efterträdare.

Berns' konsertsalong har fått till orkesterdirigent herr Adolf Baumert, som förut efter Aug. Meissners frånfälle ledt orkestermusiken derstädes.

Sommarkonserter. Af sådana ha vi antecknat följande, som kommit till vår kunskap. I slutet af juni konserterade i Vaxholm violoncellisten Carl Lindhé med biträde af operasångerskan frök. Anna Lagergren och pianisten hr Adrian Dahl. — Emil Sjögren gaf i slutet af juli en konsert i Brännkyrka kyrka, biträdd af violinisten Sven Kjellström, och i slutet af aug. konserterade han i Södertelje, der förut fru Caroline Östberg d. 20 juli gaf konsert, likasom i aug. hr Sven Nyblom, biträdd af fröken M. Ohlson. — På Dalarö gafs i slutet af juli en af "Dalaröklubben" föranstaltad musiksoaré, hvarvid medverkade dir. V. Viklund (piano) och hans fru (violin) samt operasångaren John Husberg och en norsk sångerska, fröken Borghild Blyberg, hvilka alla hör-

de till platsens sommargäster och klubben.

En turné har äfven i sommar företagits i landsorten af frök. Inga Berentz i förening med kapellmästare Björn Halldén, en turné som afslutades vid midten af augusti på Rindöbaden. Derstädes hade förut 30 juli hr Sven Scholander haft en "visafton". Herr Scholander och fru Anna Norrie ha gjort en gemensam turné vid vestkusten och afslutade denna d. 28 aug. i Helsingborg. I denna stad gafs d. 27 aug. konsert af f. d. operasångaren C. F. Lundqvist med biträde af pianisten, frök. Agda Lysell. Konserten bevistades af hertigen och hertiginnan af Skåne. — Fröken Rosa Grünberg har med mycken framgång under sommaren sjungit i Göteborgs trädgårdsförening samt på Terrassrestaurangen i Helsingborg.

Sven Scholander på Sofiero. Sven Scholander, strax efter sin i Helsingborg afslutade turné med fru Norrie, var af hertigparet bjuden ut till Sofiero på five o'clock tea. Inga andra gäster voro närvarande, endast uppvaktningen. Efter teet sjöng och musicerade hr Scholander halfannan timme. Återfärden till Helsingborg skedde med prinsens automobil.

Hr Scholander ärnar under oktober företaga en ny turné genom danska landsortsstäder och senare till Schweiz.

"Orphei drängar" hvars tyska sommarturné här förut omnämnts, återkommo d. 29 juni till Sverige efter sin segerrika färd, hvarunder de konserterade i Berlin, Wien, Budapest och Prag. Sista konserten i utlandet egde rum d. 26 juni i Berlin. Vid hemkomsten gafs d. 30 konsert i Hippodromen i Malmö.

Värmländska sångarförbundet, 168 man starkt har i sommar företagit en konsertturné i södra och mellersta Sverge. Första konserten hölls i Marstrand d. 21 juli och samma dag kl. 8 e. m. gafs konsert i Göteborg samt dagen därpå i Trollhättan o. s. v.

Kören, som bestod af 37 första, 32 andra tenorer, 38 första, 61 andra basar samt operasångare C. F. Lundqvist som solist, stod under ledning af docenten Kallstenius i Uppsala, hvilken under en 14 dagars tid inöfvat repertoaren. Detta är nog en bland de största körer som gifvit sig ut på en dylik färd.

Operasångaren Joh. Elmblad har från Wiesbaden gjort ett besök i hemlandet under sommaren.

Vasateaterns återuppståndelse. Det torde nu vara mycket sannolikt att Vasateatern, efter de omändringar som företas med densamma, blir godkänd och om ett par månader ånyo öppnas, efter att ha varit stängd i öfver ett år. Direktör Ranft, hvilken fortfarande har kontrakt på teaterverksamheten därstädes, har för afsikt att om den åter öppnas göra den till en komedi- och lustspelsscen.

Operasångaren Carl Lejdström, som gjort ett längre sommarbesök i hemlandet och afreste d. 19 aug. till Frankfurt a Main för att börja sitt engagemang vid därvarande opera, har mottagit en förfrågan om han eventuellt skulle kunna medverka vid ett planeradt uppförande af Wagners "Nibelungen Ring" på tyska språket i Paris. Han skulle därvid sjunga Wotans och Wanderers partier i "Ringen" samt Hans Sachs i "Mästersångarne". Frågans vidare utveckling beror på om hr Lejdström kan erhålla permission för gästspelet i fråga.

Lindbladska operettsällskapet, som bedrifvit sina repetitioner härstädes sedan den 1 augusti, började teatersäsongen i Malmö torsdagen den 31 aug., då »Geishan» uppfördes.

Sällskapets sammansättning är följande:

Direktör: Axel Lindblad; ekonom: Anna Lindblad; kapellmästare: Gaston Brandt; regissör: Richard Lundin; damer: Gerda Frisch (Fleetwood), Gabrielle Bidenkap, Anna Lindblad, Fanny Salchow, Bertha Hanson, Lisa Edberg, Signe Höglund, Helfrid Lind, Hilma Erikson, Malvina Gentzel, Harriet Hedin, Ester Cederfeldt, Helga Carlson, Hjördis Gille och Eda Lund (garderobiär); herrar: Axel Lindblad, Richard Lundin, Carl Hansen, Yngve Nyquist, Ludvig Gentzel, Otto André, Richard Lindberg (inspicient), Arne Lindblad och Yngve Gille.

Repertoaren omfattar: »Geishan», »Tiggarstudenten», »Boccaccio», »Storhertiginnan», »Sköna Helena», »Martha», »Carmen», »Konung för en dag» m. fl. Egen orkester medverkar.

Anton Salmsons operettsällskap samlades fredagen den 11 augusti. Sällskapet består af följande medlemmar:

Damer: Mathilda Sjöholm, Edla Lowam, Anna Edström, Clara Grimlund, Nanny Lund, Ragnhild Peters, Bertha Wallin, Signild Boström, Signe Norén, Ellen Hansen, Hellevi Rosendahl; garderobiär: Olga Lundström; herrar: direktör och förste regissör Anton Salmson, kapellmästare Fredrik Tobiæson, August Sjöholm, Frans Örnberg, Richard Hagman, Arne Cristensen, Fritz Gjös, Carl Salomonsson, Eugen Bergström, Marcus Larsson, Jean Claeson, Jon Lindén, Wilhelm Högstedt; sekreterare Emil Cederlöf; inspicient Hugo Lundström. Egen orkester medföljer. Repertoaren blifver: »Trollkarlen vid Nilen», »Konung för en dag», »Orpheus i underjorden», »Boccaccio», »Sköna Helena», »Regementets dotter», »Lilla helgonet», »Cornevilles klockor», »Läderlappen», »Niniche», »Kolingar på villovägar» m. fl.

Starten skedde i Eskilstuna den 1 september.

Vid Opera-turnéen, direktion Sigurd Hagman, som kommande säsong ämnar fortsätta sin förra året påbörjade verksamhet, äro för närvarande engagerade:

Damer: Ragnhild Björklund, Gerda Broström, Lisa Gustafson, Elna Thollefsen, Lisa Upling; herrar: Gustaf Aronson, John Husberg, Hugo Lundin, Theefron Wickbom, Erik Öhgren och Ruben Östlund.

Födelsedagar. 75 år fyllde den 25 juli den populära f. d. operasångerskan Charlotta Strandberg, enka efter den berömde operatenoren Olle Strandberg.

70 år fyllde den 2 aug. f. d. hofmusikhandlaren och kompositören John Jacobsson. Sjuttioåringen lär, enligt hvad vi inhämtat, ha i dagarne afslutat en komposition, benämnd »Fosterlandet», af B. E. Malmström, hållen i populär stil för manskör och blåsinstrumenter. Som bekant har hr Jacobsson förut fullbordat en annan större komposition öfver fosterländskt ämne, »Sveriges fana», med text af Herm. Sätherberg, för manskör och orkester, för flera år sedan uppförd vid en konsert inom sällskapet P. B. under dåvarande kapellmästaren Jos. Dentes anförande.

Från andra land.

Köpenhamn. Finska sångkören M. M. under ledning af öfverstelöjtnant Stenius, anlände hit den 11 aug. och konserterade i Köpenhamn äfvensom i danska landsorten samt återvände den 19 aug. till hemlandet.

Paris. Sigrid Arnoldson har i dagarna för första gången sjungit Carmen på Opéra Comique i Paris. Hennes succès var lika stor och lika berättigad som tillförene i Mignon, skrifver Figaro. Publiken uppskattade till fullo hennes originella framställning, och applåderna stegrades vid sista aktens slut till sannskyldiga ovationer för den omtyckta konstnärinnan.

"Gillet på Solhaug" i Berlin. Herr Stenhammars opera "Gillet på Solhaug", om hvilken ryktet förut har velat förmäla att den skulle uppföras i Berlin, lär nu, enligt hvad vi inhämtat, verkligen komma till uppförande under september månad. Repetitionerna därtill ha sedan en längre tid tillbaka pågått på k. operan därstädes.

Obs. Öfriga notiser från grannlanden och andra land samt dödsfall skola inflyta i nästa nummer.

KUNGLIGA MUSIKKONSERVATORIET I LEIPZIG.

Antagningspröfningen eger rum ***Tisdag, Onsdag och Torsdag den 26, 27, och 28 September 1905*** kl. 9 till 12 f. m. De som söka att varda antagna skola personligen anmäla sig på konservatoriets byrå ***Måndagen den 25 September.*** Undervisningen omfattar alla grenar af den musikaliska konsten, nämligen: *Piano, samtliga Blås- och Stränginstrument, Orgel, Konsertsång och dramatisk operautbildning, Kammar-Orkester- och Kyrklig musik samt Teori, Musikhistoria, Literatur och Estetik.*

Prospekt på tyska och engelska utlämnas gratis.

Direktionen för Kungl. Musikkonservatoriet.

D:r Röntsch.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, öfver gården 1 tr. upp.

Höstterminen börjar den 15 September.

Anmälningstid den 13 och 14 September kl. 1/2 1—1/2 3 e .m. samt 1/2 6—1/2 7 e. m. Efter d. 15 September anmälnings- och mottagningstid Måndagar och Torsdagar kl. 1/2 2—1/2 3. — Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Richard Anderssons Musikskola.

Höstterminen börjar den 15 *September* 1905. Anmälningsdag: Tisdagen den 12 och Onsdagen 13 Sept. kl. 12—2 och 5—6 e m. Mottagningstid för skolan kl. 1/2 2—1/2 3 e. m. alla dagar från och med den *15 Sept.* och Richard Anderssons mottagning från samma dag: Onslagar och Lördagar kl. 1/2 2—1/2 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Filialer finnas å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.

(G. 12766.)

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

OBS. OBS.

Musik-lärare

och

-lärarinnor

kunna annonsera **billigt** i

SVENSK MUSIKTIDNING.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör

GÖTEBORG

Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.

Inalles *21 första pris*

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,

13 Malmskilnadsgatan 19, Stockholm.

Fröken

HEDVIG SVENSSON

återupptager sina pianolektioner *måndagen den 18 September.*

Anmälningar mottagas från den 1 Sept. hvarje Torsd. och Fred. kl. 3—1/2 4 e. m.

Storgatan 46, 2 trappor.

Allm. tel. 20440.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

Eleganta Permar

till ***Svensk Musiktidning*** finnas till salu uti flera färger. Pris kr. 1,50, hos A. F Högbergs bokbinderi, Davidbagares gata N:o 22—24.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

INNEHÅLL:

Gustave Thalberg (med porträtt). — Den stora sångarfesten i Chicago. — Musikpressen. — Litteratur. — Mascagni-säsongen i »Costanzi» etc; sommarbref från Rom af Anteros. — Tillkännagifvande. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten samt från andra land. — Annonser.

Walinders Tryckeri Aktiebolag, Stockholm 1905.